

A^o. 1827.

N°. 20

BREDASCHIE

COURANT.

Zaterdag

den 19 Mei.

De Gedeputeerde staten der Provincie Noord-Brabant, brengen bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat, ingevolge het bepaalde bij de artikelen 7 en 8 van het Besluit zijner Majesteit, de dato 7 December 1821 n°. 13, en overeenkomstig het plan van negociatie der som van honderd duizend Guldens, voor bijdragen der provincie in de kosten van bestrating van de groote wegen der 1ste klasse n°. 3 en 8, van Tholen naar Grave, op Vrijdag den 25 Mei 1827, des voormiddags ten Elf ure, in derzelver gewone vergaderkamer op het Provinciaal Hotel alhier, in het openbaar zullen worden uitgeloot, Tien stuks, uit voormelde Negociatie voortspruitende, obligaties.

's-Hertogenbosch, den 11 Mei 1827

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN DER FOSSE,
Ter ordonnantie van dezelve,
F. X. VERHEIJEN.

N E D E R L A N D E N.

BREDA den 18 Mei.

Heeft de stad Breda zich steeds verblijd in het vooruitzicht eenmaal den Hoogen Raad binnen hare muren te zien, hoogst bedroevend is het den ingezetenen, gedurig in de nieuwspapieren, hunne stad, (welke in de daad alle vereischten bezit om aanspraak op dat geluk te mogen maken) te zien afschilderen, als eene plaats welke, door hare ligging enz., volstrekt in geene aanmerking zoude kunnen komen, er telkens bijvoegende dat men verzekerd van Z. M., voornemen was, om den zetel des Hoogen Raads op deze of die plaats te vestigen. Reeds eenmaal hebben wij onzen lezeren het genoegen gedaan, een artikel hierop betrekkelijk, breedvoerig te wederleggen, toen namelijk *l'Ami du Roi & de la Patrie* had verzekerd dat Mechelen de stad zou zijn waarop de keuze van Z. M. was gevallen. Zoo lezen wij leden in *le Belge, ami du Roi et de la Patrie*, de volgende woorden: *On dit que la haute cour sera établie à Bruxelles.* Wij willen ons hier niet weder in zulk eene uitvoerige beantwoording van dit artikel inlaten, daar wij voor ons overtuigd zijn dat Z. M. onze beminde Koning, zijn eenmaal genomen Besluit, het welk op wel door-dachte gronden rust, en eerst na veel werken en wegen genomen is, wil, noch zal intrekken, daar alle redenen welke Z. M. hiertoe hebben bewogen nog heden bestaan.

Het is hierom dat wij, om alle bedenking bij onze lezers en vooral bij onze stadgenooten weg te nemen, eenvoudig hier het besluit van Z. M. zullen laten volgen, gelijk hetzelfde door Hoogstdezelve aan de Staten Generaal is voorgedragen op den 27 Maart 1820.

EDEL MOGENDE HEEREN!

Naar aanleiding der voorschriften, vervat in de tweede afdeling van het vijfde hoofdstuk der grondwet, worden aan U Ed. Mog. hiertoe aangeboden twee ontwerpen van wetten, het eene houdende algemeene bepalingen op het beleid der justitie, en het andere, regelende de samenstelling, de magt en het rechtsgebied van het opperste gerechtshof voor het Rijk.

Wij hadden gewenscht, in één volledig ontwerp van samenstelling der regterlijke magt, gelijktijdig de noodige verordeningen, met opzigt tot provinciale gerechtshoven en tot de rechtbanken, aan uwe vergadering voor te dragen; dan daar sommige bij Ons ontstane bedenkingen omtrent de omschrijving der kantons en arrondissementen, een nader onderzoek onvermijdelijk maken, waartuit noodwendig nog eenig verwijl moet voortvloeijen; hebben wij intusschen de toezending aan U Ed. Mog. van de invengende, voornamste gedeelten der regterlijke organisatie niet willen vertragen, terwijl Wij Ons vleijen, dezelve weldra door het ontbrekend gedeelte te laten volgen.

Vershillende plaatsen van het Rijk hebben de vestiging binnen hare muren, van den Hoogen Raad der Nederlanden, dringend aan Ons verzocht; Wij hebben begrepen, geene andere aanspraak te dezen te kunnen laten gelden, dan die, welke, uit de ligging in het midden van het Rijk, geregelde en gemakkelijke communicatie, het bezit van geschikte lokalen, en andere dergelijke voordeelen, kon worden ontlaand. Wij geven aan U Ed. Mog. kennis, dat Wij op die gronden besloten hebben, de stad BREDA tot residentie van het Opperste Gerechtshof der Nederlanden te bestemmen.

En hiermede Ed. Mog. Heeren, bevelen Wij U Ed. Mog. heilige bescherming.

's-Hage den 27 Maart 1820.

(geteekend)

WILLEM.

STAD GENOTEN!

Ziet daar genoeg, om onze hoop bevestigd te zien, in het strevend vooruitzicht, dat het, door de voorvaderen van onzen beminden Koning,

veeltijds bezochte en bewoonde Breda, weldra het genot zal mogen smaken onder weldra, welke Z. M. zich gelukkig gevoeld heeft aan deze stad te kunnen bewijzen en welke dezelve zoo zeer behoefde en verdiende.

Dankbaar zullen wij die weldaad genieten, en wij durven vertrouwen dat de Leden des Hoogen Raads en derzelver families, IN DEZE HEERLIJKE OORDEN EN GEZONDE STAD een aangenaam leven zullen leiden, en met ons de keuze des Konings billijken en zegenen.!!

UTRECHT den 15 Mei.

In een particulieren brief uit Curaçao in dato 28 Februarij, wordt het volgend berigt omtrent de Republiek Columbia en deszelfs opperbestuurder Bolivar, gevonden:

De tegenwoordige Republiek van Columbia is zamengesteld uit twee onderscheidene landschappen; namelijk de voormalige provincie Venezuela, of liever het kapitein-generaalschap van dien naam, hetwelk zich van de Orinoco-rivier tot aan Maracaibo uitstrekt, en het oude Vice-Koninkrijk van Nieuw Grenada, meer bekend onder de benaming Sta. Fé; waar onder zich bevinden Rio de la Hache, St. Martha, Carthagen en Porto Bello, aan deze zijde, en Guayaquil en meer andere havens aan de Zuid-Zee. — Hoewel deze landschappen aan elkander grenzen, en de menschen die dezelve bewonen maar éénen oorsprong hebben, is het karakter, de zeden en gewoonten van die beide bevolkingen onderscheidend, en hoezeer het bijgeloof in geheel zuid-America als een gevolg der opvoeding en regeringsvorm, in ruime mate heerscht, vindt men het minder in het kapitein-generaalschap van Venezuela, alwaar door het meerder verkeer met vreemdelingen die tot het bedrijf van handel de talrijke havens van hetzelfde bezochten, de beschaving vroeger reeds meer dan in Nieuw Grenada zich bevestigd had en het volk meer verdraagszaam heeft gemaakt. — Venezuela maakte op zichzelf eene Republiek uit met een federatief stelsel van regering, na dat hetzelfde in 1810 het Spaansche gezag had verworpen en afgezworen. Na menigvuldige worstelingen voor de onafhankelijkheid, geraakte dat land wederom geheel onder de Spaansche heerschappij, tot dat de generaal Bolivar, een inboorling van Caracas, in Venezuela, die zich als uitgewekene te Port-au-Prince, op het eiland St. Domingo, (Haiti), bevond, gemeene zaak maakte met den gewezenen thans overleden Columbianischen admiraal Biron, een inboorling van Curaçao; en in 1816 met eene te Port-au-Prince bijeengebrachte magt, Venezuela andermaal aanviel met wisselvallig geluk, en zich eindelijk in Spaansch Guiana vestigde, van waat de oorlog met meerder geluk gevoerd is, tot dat eindelijk en Venezuela en Nieuw Grenada zoo geheel door alle Spaansche magt ontruimd zijn, dat sedert het jaar 1823 geen gewapende Spanjaard meer aldaar te zien is.

De generaal Bolivar die zoo wel in dienst van Nieuw Grenada als van Venezuela was, bereikte in 1821 zijn doel met die beide Staten tot eene Republiek, onder de benaming van Columbia en met een centraal stelsel van regering te vereenigen. — Hij, die als president benoemd was, vormde met de herfienwing van den oorlog der onafhankelijkheid in 1816 het plan om zich zelve groot te maken en zijne ambitie nam van dag tot dag toe, naar mate van het geluk zijner wapenen, en in alle zijne handelingen zoo wel in Guiana bij de installatie van het tweede congres van Venezuela, als in Peru, waar hij zich als Dictator heeft laten benoemen, en in de jongste republiek Bolivia, in Opper Peru, heeft hij eens zelfverheffing verraden, daar een tijdelijk bestuur met den titel van President zijne ambitie niet kon verzadigen, en zijn streven eenzijdig schijnt te zijn naar soeverein gezag. — In Columbia is de Vice-President niet alleen, maar zijn ook de voornaamste generaals, of zelfs zijne bloedverwanten, of met dezelve gehuwd, zoo dat aldaar bijna eene familie regering bestaat. Hij laat zich vorstelijke eerbewijzingen doen en heeft orden ingevoerd, die wel geene ridder-orden genaamd worden, maar even dezelve zijn en zeer zeker in eene republiek voor onbestaanbaar moeten gehouden worden. Om tot de volken van Nieuw Grenada en Venezuela terug te komen: Venezuela, het rijkste in voortbrengsels van den landbouw en in handel, en meer beschaafd, koesterde altijd een tegenzin aan de vereeniging met Nieuw Grenada, onder het stelsel van centralisme, en had sedert lang gelegenheid gezocht om de Constitutie omver te werpen, welke het vond bij de oproeping van den generaal Páez te Bogota, om zich te komen verantwoorden wegens misbruik van magt als militair opperhoofd te Caracas, onder voorwendsel hoofdzakelijk van het gebrekkelijk bestuur van het uitvoerend bewind in de hoofdstad Bogota.

DUITSCHLAND en Aangrenzende Rijken.

FRANKFORT den 10 Mei.

De bibliotheek der universiteit van Heidelberg is door aankoop van de klooster-bibliotheken van Salem en Petershausen, bij Constance, voor eene

som van 20,000 fl., met meer dan 30,000 boekdeelen vermeerderd geworden. Deze aanmerkelijke som is door eenige kapitalisten te Heidelberg voorgeschoten en zal volgens een daarvan gemaakt plan in eenige jaren weder kunnen afgelost worden. De inwoners van Heidelberg hebben daarenboven 12,000 fl. geschonken ter vergrooting van het lokaal van de bibliotheek. Ter oprigting van een nieuw museum-gebouw op de parade-plaats te Heidelberg is reeds eene som van 54,000 fl. bijeen gebracht.

Van den 13 Mei.

Volgens berigten uit Presburg van den 4 dezer, had de haartshertog Palatin, ter stichting van eene Akademie in Hongarijen, eene som van 10,000 fl. geschonken; de prins Bathiany had tot hetzelfde einde 50,000 fl., de graaf Cziraky 3,000 fl.; de graaf van Busin, Palatin van het graafschap Barsch, 6,000 fl., en de bisschop van Wesprim, 3,000 fl. geschonken.

DRESDEN den 11 Mei.

Op den morgen van den 8 dezer is het lijk van wijlen Z. M. Koning Frederik August op een parade-bed, in de audientie-zaal, ten toon gelegd, alwaar het publiek is toegelaten. Des avonds om 8 ure is hetzelfde in het Koninklijk graf bijgezet.

Den 7 hebben de ministers en andere hooge ambtenaren den eed van trouwheid in handen van Z. M. Koning Anton, afgelegd.

Alhoewel de Koning zijn verblijf te Pilitz houdt, zal hij dagelijks in de stad komen, om de staatszaken te behandelen. Ofschoon thans reeds bejaard, heeft hij het zich tot eene gewoonte gemaakt des morgens zeer vroeg op te staan, en zijne gezondheid door bewegingen en werkzaamheden te harden. Hij is een beminnar der muziek, en heeft zelve verscheiden stukken gecomponeerd, hij is een voorstander van kunsten en wetenschappen en bezit eene schoone bibliotheek. Zijne gemalin, onze nieuwe Koningin, is de oudste dochter van Keizer Leopold II, en den 14 Januarij 1767 geboren.

BERLIJN den 12 Mei.

De russische geheimraad en staats-secretaris graaf Capo d'Istra is op zijne reis van Parijs naar Petersburg alhier aangekomen.

Het gebruik om de publieke wegen met vruchtboomen te beplanten, neemt meer en meer toe. De aankweeking der vruchtboomen wordt daardoor zeer bevorderd. In de Kreitz Elberfeld telt men alleen 37,480 aangekweekte vruchtboomen.

In onze Courant van den 28 April II. maakte wij melding van de langdurige onthouding van spijs en drank van Engeltje van der Vlies, wonende te Pijnakker, en in die zelfde courant van den 5 Mei II. oordeelden wij geen ondiens te doen, met de daarbij vermelde aanmerkingen, omtrent gezegde spijs en drank onthouding mede te deelen, op welke aanmerkingen ons verzocht is dit volgende te plaatsen:

« De verhalen van dergelijke gevallen zijn zeker niet nieuw maar zeer oud, dan hier in ligt niet opgesloten, dat deze gevallen niet bestaan kunnen.

» De eene eeuw oud zijnde *observations rariores* van den heer Stalpart van der Wiel zijn ons niet onbekend, dan hier in echter vindt men de bron niet, hoor ik den Schrijver zeggen! waar uit men de bewijzen trekken moet om de voormelde zaak van Engeltje van der Vlies te lozenstraffen; neen, neen, wij koopen geen knollen voor elektroenen, wij weten ook waar Bartel de mostaard haald! Bovendien spreekt Stalpart van der Wiel van eene veeljarige onthouding van voedsel dien hij, met regt, voor verdacht en valsch houdt, maar geenszins van eene dergelijke onthouding van vier dagen, wij meenen vier weken. En gesteld eens dat er zoodanige verdichte gevallen bestaan, waarin, onder voorwendsel van geen voedsel of drank te gebruiken, in het geheim gehakt hoendervleesch, zuiker, kaneel, marsepein, *grauwe erwten* etc. genuttigd worden, is dit dan het overtuigend bewijs dat de verhaalde zaak niet Pijnakker een vertelseltje zoude zijn? of moet men met geweld en als met het hoofd door de muur vooronderstellen, dat twee beroemde geneesheeren, zoo als Stipriaan Lutsius en O. C., Ontijd zoo maar blindellings eene zaak bekrachtigen zoude, zonder hier over noch de ervaring noch de phisjologische wetten van ons ligchaam geraadpleegd te hebben? Het spookt ons toch niet in den gevel! Indien de schrijver der bovengemelde aanmerkingen, de phisjologische wetten, waaraan de voedings en afscheidings verrigtingen onderworpen zijn, tot rigtsnoer, in het onderzoeken der zaak in kwestie genomen had, in de vooronderstelling dat deze wetten hem nog niet vergeren zijn, dan had hij welligt de mogelijkheid tot het bestaan der zaak van Engeltje van der Vlies gevonden, en in dat geval zouden zijne aanmerkingen, in plaats van ongelooft, nut gesticht hebben.

Mengelingen.

Te BREDA bevond zich, (en is mogelijk nog heden voorhanden) ten huize van zeker Burgemeester een schilderij verbeeldende een man, welke een paar laarzen op den arm heeft, in de eene hand een glas wijn, in de andere een kopere schel houdende, waarbij dit opschrift staat:

Dit paar laarzen zal ik hem schenken,
En vrolijk toe drinken,
Den Man, die zijn Wijf niet ontziet,
Ik heb lang met deze schelle lopen klinken.
En elk toe winken,
Maar tot nog toe heb ik hem gevonden niet.
Die, zonder selen,
Mij deze laarzen heeft durven afluken.

Te BREDA, bij F. B. HOLLINGERUS PIJPER'S, Boekdrukker en Boekverkooper.

Getrowd.

J. U. L. SCHAEZTEN,
Verificateur der Registratie in de Provincie Noord Brabant.

TONGEREN,

den 30 April 1827.

H. L. RUBEN

NB. Uit hoofde van wederzijdsche uitgebreide familie-betrekkingen en bekenden, zij deze tot algemeene kennisgeving.

ADVOCATEN EN AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, zullen op Maandag den 28 Mei 1827, ten Stads huize van Breda, des middags ten twaalf ure, in het openbaar aan den minstinschrijvenden, Aanbesteden:

Het doen van eenige Vernieuwingen en Veranderingen aan STADSTEEKEN-INSTITUUT en ARMENSCHOOL, staande binnen BREDA, in de Eindstraat Wijk Lett. A. N°. 26.

Het Bestek en de Konditiën van Aanbesteding, mitsgaders het Plan, liggen dagelijks, uitgenomen Zon- en Feestdagen, op de gewone uren ter lezing voor de gegadigden, en nader onderrigt is te bekomen bij den Stads Architect J. J. GROOTENS.

BREDA, den 14 Mei 1827.

Ter ordonnantie van Dezelve;
De Secretaris der Stad,

OUKOOPT.

VERPACHTING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, zullen met onderling overleg en goedvinden van Heeren BURGEMEESTER en ASSESSOREN der gemeente Ginneken en Bavel, op Maandag den 28 Mei 1827, ten Stads huize van Breda, des middags ten twaalf uren, in het openbaar aan den meestbiedende VERPACHTEN:

Het innen van het Tribut of weggeld, op den Steenweg, strekkend van Breda door de gemeente van Ginneken naar de Roskam onder Ulvenhour, en zulks voor den termijn van drie jaren, ingaande met den 1 Junij 1827, en eindigende den 31 Mei 1830.

De konditiën van VERPACHTING liggen voor de gegadigden te lezen ter Secretarij van Breda, op de gewone uren, uitgenomen op Zon- en Feestdagen.

BREDA den 17 Mei 1827.

Ter ordonnantie van dezelve;
De Secretaris der Stad

OUKOOPT.

De post van VELDWACHTER in de Gemeente van Princeshage vakant zijnde, op een jaarwedde van f 175, zoo worden bij deze die genen opgeroepen, welke daartoe mogten inclineren, om zich, voorzien van de vereichte getuigschriften, mits kennende lezen en schrijven, te vervoegen ten Raadhuyze aldaar, den 30 Mei 1827, des voormiddags ten elf ure.

Namens het Gemeente Bestuur van Princeshage,
De Secretaris der Gemeente,

SIMON.

Uit hoofde van de schulden in het Faillissement van JEAN FRANCOIS DAELHOUNGHE, wonende te Bergen-op-Zoom, worden opgeroepen om binnen den termijn bij de wet bepaald, de bewijzen hunner schulderingen in te leveren, en om zich in persoon of bij gevolmachtigden, tot verificatie en affirmatie derzelve te vervoegen ter Griffie van de Regtbank van Koophandel te Breda, op Woensdag den 4 Julij 1827, des voormiddags ten elf uren.

Namens den heer Regter Commissaris,
De Griffier bij de Regtbank voorn.,
L. D. STORM.

D. H. LEICKERING

heeft de eer zijne geeerde begunstigers te verwittigen, dat zijnen winkel heden is verplaatst, in de Veemarktstraat, het 5de huis van de Groote Markt, naast de ingang van de Luthersche Kerk N°. 140, te BREDA.

De gezichkundige Glazen en Brillenlijper J. A. VAN DAM van Dordrecht, verwistigd zijne geeerde begunstigers, dat hij van Maandagstaande tot Vrijdag den 26 dezer, zal te spreken op de ontbiede zijp in het hotel Rijssel op de Ginnekebrug. Hij is voorzien van een compleet Assortiment Zwere, Schilpadde, Plete en Stale BERLEEN, met zuivere geslopen glazen, zoo wel voor Presalfes als bijziende, alsmede voor die welke van 't Cataract geopperd zijn. Benevens alle soorten van Dag- en Nacht en Toneelkijkers, en verders wat tot die vak behoort. Verzonnen hebbende dat zich baatzuchtige menachen van zijnen winkel bediening, zoo waarschuwt hij een ieder zich voor dezelve te wachten, tenzij bovengenoemde slijper geen knechts noch compagnon met zijne goederenoud zend.

De 46de Wed. R. B. HOLLINGERUS PIJPER'S, slijper gekwalificeerde Kolletrice te Hasbarg, zijn voor de Derde Klasse der Koninklijke Nederlandsche Loterij, welke op Maandag den 21 Mei zal beginnen te trekken, Heele, Halve, Kwarte, Achtste en Zestiende gedeelten van Loten, Koop en huu prijs-courant, te bekomen.